

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

Školní preventivní program

Školní rok 2023/2024

Ředitelka školy:

Mgr. Irena Trojanová, Ph.D.

Školní metodik prevence pro 5. – 9. ročník:

Mgr. Michal Staněk

Výchovná poradkyně pro 5. – 9. ročník:

Mgr. Jana Králová

Školní metodička prevence a výchovná poradkyně pro 1. – 4. ročník:

Mgr. Jitřenka Králová

Pedagogická rada seznámena dne:

28. 8. 2023

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

Školní preventivní program (dále ŠPP) je dokumentem školy, který se zaměřuje na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, rozvíjí jejich osobnost a sociálně-komunikativní dovednosti. Napomáhá žákům získávat takové kompetence, které snižují riziko výskytu nebo rozvoje určitých forem rizikového chování. ŠPP podporuje aktivity žáků, pestrost preventivní práce se žáky školy, předpokládá zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků.

Preventivní program ZŠ Bohumila Hrabala vychází z platné legislativy, kterou je zejména Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 (včetně Akčního plánu realizace na období 2019 – 2021), Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (č. j.: 21291/2010-28), Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení (č. j.: 22294/2013-1). Novelizovaná příloha Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování je přiložena k ŠPP.

1. Základní údaje

Název školy: Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Adresa školy: Zenklova 52/26, 180 00 Praha 8 – Libeň (budova pro 1. – 4. ročník)

odloučené pracoviště: Na Korábě 2/350, 180 00 Praha 8 – Libeň (budova pro 5. – 9. ročník)

Ředitelka školy: Mgr. Irena Trojanová, Ph.D.

telefon: 284 823 307

e-mail: red@zs-bhrabala.cz

Školní metodik prevence pro 5. – 9. ročník: Mgr. Michal Staněk

telefon: 283 840 435

e-mail: stanek.michal@zs-bhrabala.cz

Výchovná poradkyně pro 5. – 9. ročník: Mgr. Jana Králová

telefon: 283 842 336

e-mail: vpor@zs-bhrabala.cz

Školní metodička prevence a výchovná poradkyně pro 1. – 4. ročník: Mgr. Jitřenka Králová

telefon: 266 317 934

e-mail: kralova.jitrenka@zs-bhrabala.cz

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

2. Charakteristika školy

ZŠ Bohumila Hrabala je městská škola, výuka probíhá ve dvou budovách: přípravná třída a 1. – 4. ročníky jsou umístěny v budově Zenklova, 5. – 9. ročníky v budově Na Korábě.

Výuka probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „*Škola jazyků a informačních technologií*“, zaměřeného na jazyky a výuku informatiky.

Od 1. ročníku je vyučován anglický jazyk s časovou dotací 1 hodiny týdně (v 1. ročníku je pro zájemce vyučována v anglickém jazyce i hudební výchova), ve 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. – 5. ročníku 4 hodiny týdně. V 5. ročníku začíná v rámci nepovinného předmětu výuka 2. cizího jazyka (německý, španělský, francouzský jazyk), od 6. ročníku je výuka povinná; 6. – 7. ročník 4 hodiny týdně, 8. – 9. ročník 3 hodiny týdně. Anglický jazyk pokračuje na 2. stupni tříhodinovou dotací. Výuka jazyků i ostatních předmětů je zajištěna kvalifikovanými pedagogy. Od školního roku 2014/2015 je pro zájemce nabízena výuka hudební výchovy v anglickém jazyce.

Škola je bohatě vybavená moderními technologiemi – v každé budově se nachází počítačová učebna s 30 počítači (učebny jsou využívány nejen pro výuky informatiky, ale i pro ostatní předměty, a to již od 1. ročníku). Většina učeben je vybavena interaktivními tabulemi, zbývající dataprojektory. Samozřejmostí jsou odborné učebny pro přírodovědné předměty a jazyky i pro hudební a výtvarnou výchovu; nově keramická dílna v budově Zenklova.

V každé ze dvou budov jsou dvě tělocvičny a sportovní hřiště – u budovy Zenklova víceúčelové, zrekonstruované v roce 2001. V budově Na Korábě je velký sál (bývalá školní kaple) využívaný kromě různých vystoupení i k pohybovým činnostem. Všechny prostory jsou navštěvované i v odpoledních hodinách pro sportovní aktivity dětí i dospělých.

Škola se věnuje dětem s individuálními vzdělávacími potřebami. Zkušenosti má s péčí o nadané děti (projekt ESF Virtuální škola) i s dětmi s poruchami učení, které mají rovněž zajištěnou individuální péči včetně předmětu dyslektické nápravy.

V každé budově se nachází školní jídelna nabízející výběr ze dvou jídel. Jídelna Zenklova je nově zrekonstruovaná po povodních v roce 2002, jídelna Na Korábě prošla generální opravou v roce 2009.

Škola nabízí kroužky v rámci školní družiny (provoz od 6.30 – 17.30 hodin) nebo kroužky mimo školní družinu (agentura s širokou nabídkou) či kroužky vedené učiteli školy – jazykové, sportovní či turistické (Toulky Prahou). Dětem 5. – 9. tříd je nabízen školní klub.

Z výše uvedeného jsme jako rizikové vyhodnotili: chodby a WC v obou budovách, hřiště u obou budov. Zde jsou zajištěny zvýšené dozory pedagogickými, ale i nepedagogickými (školní hřiště, prostory u vratnic obou budov) pracovníky. Také park v blízkosti budovy Na Korábě a tramvajové zastávky (Bulovka, Vosmíkových, Libeňský zámek) jsou riziková místa. Žáci a rodiče jsou seznámeni se školním řádem, který je vyvěšen na webových stránkách školy.

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

3. Informační zdroje

Nabízené informační zdroje mohou sloužit nejen školnímu metodikovi prevence, ale také všem zúčastněným při tvorbě preventivních aktivit a jejich realizaci. **Kam se mohou obrátit?**

Acet ČR, z.s.	Na Žertvách 23 Praha 8 - Libeň 180 00	Bc. Vojtěch Furák	775 893 632	acet.cz vojtech.furak@gmail.com
Audendo, o.s.	Libčická 399 Praha 8 - Čimice 181 00	PhDr. Richard Braun, Ph.D.	233 550 664	audendo.cz audendo.zs@volny.cz
Centrum sociálních služeb Praha, Triangl - centrum pro rodinu	Chelčického 39 Praha 3 - Žižkov 130 00	Mgr. Juraj Žáček	281 863 620 731 056 720	centrumtriangl.cz triangl@csspraha.cz
Česká společnost AIDS pomoc, z.s.	Malého 3 Praha 8 - Karlín 186 00	Linka pomoci 800 800 980	224 814 284	aids-pomoc.cz info@aids-pomoc.cz
Fokus Praha, z.ú.	Dolákova 24 Praha 8 181 00	Mgr. Linda Nývtová	233 553 303	fokus-praha.cz fokus@fokus-praha.cz
Křesťanská pedagogicko- psychologická poradna	Pernerova 8 Praha 8 - Karlín 186 00	Mgr. Radka Fraňková	222 322 624 739 012 074	kppp.cz poradna@kppp.cz prevence@kppp.cz
Nemocnice Na Bulovce - Klinika infekčních, parazitárních a tropických nemocí	Budínova 2 Praha 8 - Libeň 180 81	AIDS centrum 266 082 629	266 082 642 266 082 481	bulovka.cz martina.kubatova@bulovka.cz + Doc. MUDr. Marie Staňková, CSc.
Obvodní protidrogový koordinátor MČ Praha 8, Úřad MČ Praha 8	U Meteoru 8 Praha 8 - Libeň 180 00	Mgr. Zuzana Holíková	222 805 646	zuzana.holikova@praha8.cz
Pedagogicko- psychologická poradna pro Prahu 7 a 8	Glowackého 7 Praha 8 181 00	PhDr. Martina Urbancová	286 585 191 286 882 368	ppppraha7a8.cz poradna8@ppppraha7a8.cz
Psychiatrická nemocnice Bohnice - Centrum krizové intervence	Ústavní 91 Praha 8-Bohnice 181 02	Linka důvěry 284 016 666	284 016 110	bohnice.cz/krizova-pomoc/
Psychiatrická nemocnice Bohnice	Ústavní 91 Praha 8-Bohnice 181 02	AT muži MUDr. Karel Nešpor, CSc.	284 016 111 284 016 374	bohnice.cz karel.nespor@bohnice.cz
Společně k bezpečí, z.s. - primární prevence rizikového chování	Staré Sedlo 92 Orlík n. Vltavou 398 07	Mgr. Martina Kekulová	604 722 419	spolecnekbezpeci.cz info@spolecnekbezpeci.cz kekulova.m@seznam.cz

4. Analýza současného stavu

Při tvorbě ŠPP jsme vycházeli ze současného stavu a z evaluace předchozích let. Žáci bezprostředně po programu vztahujícím se k prevenci na třídnické hodině (1. hodinu v pondělí) spolu s třídním učitelem diskutují o tématu, provádí reflexi a sebehodnocení.

Rodiče jsou o aktivitách informováni na třídních schůzkách a prostřednictvím webové žakovské knížky. Pedagogičtí pracovníci jsou seznámeni s ŠPP (společný sdílený Google Disk). Na základě jejich požadavků, způsobu a efektivitě řešení situací v jednotlivých třídách, jsou jim předkládány preventivní aktivity školy.

Školní metodik aktuální situaci konzultuje s vedením školy a třídními učiteli; účastní se jednání se zákonnými zástupci žáků; je informován o jednání orgánů sociálně-právní ochrany dítěte (OSPOD).

V období školního roku je potřeba zaměřit se na sebekázeň v následujících oblastech:

- *trénování psychické odolnosti žáků, tzv. resilience (viz příloha č. 4);*
- *práce s odlišnostmi (menšiny, tělesně postižení);*
- *šikana a kyberšikana;*
- *vulgární chování;*
- *záškoláctví;*
- *kouření.*

Výběr významných dnů prevence rizikového chování pro školní rok 2022/2023

10. 09.	Světový den prevence sebevražd	<i>psychická odolnost, agrese a vyhrožování</i>
16. 10.	Světový den výživy	<i>spektrum poruch příjmu potravy, zdravé stravování</i>
19. 11.	Světový den prevence týrání a zneužívání dětí	<i>týrání, zneužívání, domácí násilí, krizové situace spojené s násilím</i>
20. 12.	Mezinárodní den lidské solidarity	<i>intolerance, vandalismus, krádeže, kriminální chování</i>
21. 01.	Světový den náboženství	<i>negativní působení sekt, nová náboženská hnutí</i>
06. 02.	Mezinárodní den bezpečnějšího internetu	<i>kyberšikana a rizikové formy multimediální komunikace</i>
21. 03.	Mezinárodní den za odstranění rasové diskriminace	<i>rasismus, xenofobie, extremismus, antisemitismus</i>
28. 04.	Světový den bezpečnosti a ochrany zdraví	<i>rizikové sporty, rizikové chování v dopravě, prevence úrazů</i>
31. 05.	Světový den bez tabáku	<i>závislostní chování, užívání různých typů návykových látek</i>
26. 06.	Mezinárodní den boje proti drogám	<i>adiktologie, návykové látky, virtuální drogy, netolismus</i>

5. Dlouhodobé cíle

Stanovení cílů je v souladu se strategií školy, zahrnuje všechny oblasti rizikového chování. Musí zasáhnout všechny skupiny podílející se na prevenci v dlouhodobém časovém úseku. Cílovými skupinami jsou: žáci, učitelé, rodiče, školní metodik prevence.

5.1 Žáci

Žák, který vstupuje do školy, se dostává do heterogenní skupiny jednotlivců, kteří si přinášejí zkušenosti ze vztahů v rodině, z předchozích skupin. A nepochybně se každý jedinec ve skupině chová jinak, než když je sám. Naším cílem je zaměřit se na rozvoj osobnosti žáka, jeho sociální dovednosti a tím předcházet nežádoucímu rizikovému chování.

- pomoci žákům, aby se vzájemně ve třídě poznali
- stanovit ve třídě pravidla chování, která zabezpečí ohleduplné chování k sobě navzájem, posilovat kamarádské a mezilidské vztahy, podílet se na jejich tvorbě a přijetí, a tím je vést k odpovědnosti za své chování
- řešit konflikty optimálním způsobem, často způsobem vhodného chování, učit děti řešit konflikty ihned v zárodku, nenechat je přerůst
- vytvářet atmosféru důvěry, vést žáky k tomu, aby věděli, že si mohou otevřeně povídat, že se ostatní nebudou smát a zesměšňovat jejich názory
- učit děti pracovat s odlišnostmi, je nutné soustavně pracovat na tom, aby si žáci byli vědomi svých práv, ale i práv druhých, s tím souvisí budování tolerance k odlišnostem
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu

5.2 Učitelé

Velmi významnou skupinou pro realizaci ŠPP jsou pedagogičtí pracovníci. Děti a dospívající stále více postrádají fungující rodinu, sourozenecké vztahy, pozitivní lidské společenství.

Od 1. do 3. třídy základní školy je pro žáky nejvlivnější osobou právě jejich učitel. Často jim do jisté míry nahrazuje nepřítomnost rodiče. Měl by být citlivý na vztahy mezi dětmi, naslouchat jim, učit je rozlišovat žádoucí a nežádoucí chování. V pozdějších ročnících ustupuje vliv pedagoga do pozadí. Starší děti přebírají více zodpovědnost za své jednání, a tak je nutné přizpůsobit přístup učitele k dětem. V období dospívání jsou žáci velmi citliví na každou nespravedlnost. Od učitele to vyžaduje trpělivost, toleranci a porozumění. Učitel by měl učit žáky spolupodílet se na rozhodování, pokoušet se dovolit jim být zodpovědnými.

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

5.3 Rodiče

Velmi významnou a důležitou skupinou v naplňování cílů prevence jsou právě rodiče. Snaha učitelů by v oblasti nežádoucího chování nemohla být úspěšná, pokud bychom nedokázali spolupracovat s rodiči žáků. Postoje rodiny, její názory a chování ovlivňují dítě, a pokud by rodina nepodporovala cíle a aktivity školy, byla by snaha školy neefektivní. Rodiče by se měli seznámit nejen s třídním učitelem, ale i s ostatními učiteli, s výchovným poradcem, metodikem prevence. Měli by být informováni, že preventivní působení v oblasti rizikového chování prostupuje celým výchovně-vzdělávacím programem a jednotlivými předměty spirálovitě, kdy témata se opakují a navazují na sebe vyšší úrovní.

Rodiče by se měli seznámit s volnočasovými aktivitami v rámci školy, městské části, blízkého okolí a měli by také vědět, že škola se bude snažit vytvářet podmínky předcházení rizikového chování. Bude dostatečně chránit jejich dítě a vytvářet podmínky pro jeho zdravý vývoj.

5.4 Školní metodik prevence

Jak z názvu funkce vyplývá, je právě on tou osobou, jehož činnost je vymezena právním předpisem, tedy vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Prvořadými funkcemi je jeho činnost metodická, koordinační a poradenská.

ŠMP koordinuje tvorbu ŠPP a dlouhodobým cílem je zapojit do procesu tvorby všechny pedagogické pracovníky školy.

Těžiště práce v prevenci rizikového chování musí spočívat v kvalitní práci třídního učitele. Cílem ŠMP je napomáhat a zejména pedagogicky vést své kolegy (viz balintovské skupiny). Dlouhodobým cílem je také vytvořit spolupracující tým ŠMP, VP a vedení školy.

Prostřednictvím konzultačních hodin, setkáním v případě potřeby kdykoliv, informační nástěnkou ŠMP komunikuje a vytváří prostor pro poskytování preventivní činnosti školy.

K dispozici je také informační web pro prevenci rizikového chování, který spravuje ŠMP:

<https://sites.google.com/zs-bhrabala.cz/prevence/>

(s odkazem na online [schránku důvěry](#) Nadačního fondu Nenech to být)

*„Nejmocnějším výchovným prostředkem, který má učitel k dispozici,
je on sám, jeho osobnost.“ (Soňa Hermochová)*

6. Krátkodobé cíle

6.1 Žáci

V rámci zlepšování klimatu třídy, sociálních vazeb, kamarádství, mezilidských vztahů, sociálních dovedností, prevence šikany, zvyšování odolnosti proti stresovým situacím, předcházení únikovému chování je doporučeno následující:

- účast na tvorbě třídních pravidel
- aktivní zapojení v třídnických hodinách, aktivní spolupráce, zpětná vazba třídnímu učiteli
- upevňování a aktivní používání základních pravidel slušného chování
- znalost výchovných opatření
- aktivní účast v preventivních programech a evaluace těchto programů, zpětná vazba
- využívání mimoškolních aktivit
- mapování náchylnosti k rizikovým formám chování, důsledky ubližování a šikanování
- znalost právních důsledků šikanování, zastrašování, rasismu

6.2 Učitelé

- nastavení otevřené komunikace mezi učitelem a žákem, pravidelné třídnické hodiny, vyhodnocování informací od žáků, účast na přípravě pravidel třídy, konzultační hodiny
- pravidelná kontrola absence – předcházení a včasné odhalování záškoláctví
- předávání informací o preventivních programech
- vlastním příkladem vést žáky k upevňování a k aktivnímu používání pravidel slušného chování, tolerance k individuálním zvláštnostem a odlišnostem
- komunikace učitele s rodičem, zajištění informovanosti o preventivních programech, předávání informací na třídních schůzkách, konzultačních hodinách,...
- aktivní účast na realizaci a hodnocení ŠPP
- účast na doporučených vzdělávacích akcích

6.3 Rodiče

- vlastním příkladem v rámci rodiny upevňovat pravidla slušného chování a podporovat aktivity školy
- pravidelná kontrola elektronické žákovské knížky, včasné omlouvání absence
- otevřená komunikace s třídním učitelem, jednotné působení rodiny a školy
- účast na třídních schůzkách a konzultačních hodinách
- zapojení rodičů do školních akcí

6.4 Školní metodik prevence

- pravidelně předávat informace
- podle aktuální nabídky se účastnit školení a seminářů v rámci prevence rizikového chování
- aktualizovat materiály a závaznou dokumentaci
- objednávat preventivní programy, podílet se na programech prevence
- zapojit do přípravy ŠPP všechny vyučující

7. Vlastní preventivní program

7.1 Řízení a realizace preventivních aktivit

Za realizaci tohoto programu zodpovídá ŠMP, který koordinuje práci jednotlivých učitelů a externích spolupracovníků. Podílí se na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů. O průběhu naplňování ŠPP informuje vedení školy a spolu s ním pravidelně vyhodnocuje aktuální situaci ve škole.

7.2 Zaměření a cílová populace

Cílovou populací programu prevence jsou děti mladšího školního věku (6 – 11/12 let) a staršího školního věku (11/12 – 15 let), tj. 1. až 9. třída ZŠ.

7.3 Formy a metody práce

Učitel na 1. stupni ve svém vyučování využije všech možných pracovních metod. Fakt, že získání všech uvedených znalostí jde napříč jednotlivými předměty, tomu naopak prospěje a dítě se naučí poznávat souvislosti. Na rozdíl od 2. stupně má učitel tu výhodu, že ví přesně, co již děti znají a jak čemu rozumí, což mu umožňuje plynule navazovat.

Příklady metod práce pro učitele na 1. stupni (lze koordinovat a konzultovat se ŠMP):

- *výklad* (předávání informací), *využití materiálů školy z oblasti PP* (video, zásobník her,...)
- *samostatná práce, domácí příprava* (lze zjistit zájem a informovanost rodičů)
- *projektové vyučování* (v návaznosti na domácí přípravu děti zpracovávají vybrané téma)
- *skupinová práce* (návlek argumentace a obhajoby názorů, výběr informací, spolupráce)
- *hraní rolí* (sociální a tvořivé hry, konflikt a možnosti jeho řešení, argumentace a odmítání, posilování prožitku ze hry, dramatizace a dramatická výchova)

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

Na 2. stupni většinou dochází k většímu výskytu nežádoucích návyků a závislostí (kouření, začátek užívání drog, šikanování). Je proto nutné klást větší důraz na primární prevenci, kterou lze na 2. stupni rozdělit do tří základních oblastí:

1. *volba vhodných metod práce* (lze využít terapeutických karet Moře emocí, dále sady Život je život nebo karet s příběhy – k zapůjčení u ŠMP);
2. *utužování třídního kolektivu* (různé akce v budově i mimo ni, výjezdy na zotavovací pobyty a školní výlety, lyžařský kurz, rozebírání problémů v třídnických hodinách);
3. *zařazení témat primární prevence do učiva* (především osobnostní a sociální výchova, ale v určité míře se učivo prevence dotýká i všech ostatních předmětů).

7.4 Primární prevence v rámci učiva jednotlivých ročníků

<i>Oblast prevence rizikového chování</i>	1. 2.	3. 4.	5. 6.	7. 8. 9.	<i>Počet hodin celkem</i>
záškoláctví	1	0	1	0	2
školní šikana / kyberšikana / agrese	1	3	3	4	11
rizikové sporty / doprava	1	2	3	2	8
extrémismus / rasismus / xenofobie / antisemitismus / příslušnost k subkulturám	0	1	1	1	3
sekty / nová náboženská hnutí	0	1	1	1	3
rizikové sexuální chování / homofobie	0	1	2	4	7
adiktologie / návykové/látky / závislostní chování / alkohol / tabák / virtuální drogy / netolismus	2	2	4	2	10
poruchy příjmu potravy / sebepoškozování	0	2	4	2	8
týrání / zneužívání / domácí násilí / krizové situace spojené s domácím násilím / syndrom CAN	1	1	1	1	4
hazardní hraní	1	1	2	2	6
vandalismus / krádeže / kriminální chování	1	1	1	2	5
Počet hodin celkem	8	15	23	22	67

7.5 Základní oblasti rizikového chování

Následuje přehled oblastí primární prevence v jednotlivých subkapitolách, které jsou dále členěny na znalosti, dovednosti a způsobilosti dětí.

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

7.5.1 Záškoláctví

1. a 2. ročník	
Znalosti	Zná školní řád a pravidla absence ve škole.
Dovednosti	Umí chodit pravidelně do školy a dodržovat školní řád.
Způsobilosti	Má jasně profilované postoje ke školnímu řádu a dodržuje školní docházku.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Chápe systém omlouvání školní absence.
Dovednosti	Umí dodržovat stanovená pravidla chování.
Způsobilosti	Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti ve vztahu k omlouvání absence a dodržování školní docházky.

7.5.2 Školní šikana, kyberšikana a extrémní projevy agrese

1. a 2. ročník	
Znalosti	Ví, že je zakázáno do školy nosit nebezpečné nástroje – nože, zbraně,...
Dovednosti	Umí dodržovat pravidla školy a třídy a nemá potřebu fyzicky napadat či slovně útočit na druhé.
Způsobilosti	Je schopné aplikovat znalosti a dovednosti v chování ke spolužákům a ke zvířatům (neničí jim osobní věci a školní pomůcky, netýrá zvířata); dokáže ovládat své chování.
3. a 4. ročník	
Znalosti	Zná alespoň některé postupy, jak zvládat agresivitu; chápe bolest, kterou může způsobit agresivním jednáním; uvědomuje si rozdíl mezi agresivním chováním „hrdinů“ prezentovaných v médiích a v reálných situacích v životě.
Dovednosti	Je odpovědné za své chování; nepotřebuje si dokazovat svou hodnotu skrze ponižování; neuplatňuje svou sílu skrze ubližování slabším spolužákům; umí upozornit spolužáka na vulgární výrazy a projevy agrese.
Způsobilosti	Aplikuje osvojené znalosti a komunikační dovednosti v chování ke svým spolužákům (nemá potřebu je ponižovat, obviňovat, utlačovat či překračovat osobní hranice); je schopno řešit konflikty jinak než útokem či odplatou.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Zná právní normy týkající se trestných činů a hranice trestní zodpovědnosti; rozpozná projevy šikany ve třídě; ví, jak může pomoci někomu, kdo je šikanován; chápe, že agresivní čin není řešením konfliktní situace; má kontakty na příslušné osoby, které mu mohou pomoci v řešení šikany.
Dovednosti	Umí dodržovat pravidla a normy slušného chování; neponižuje své vrstevníky, nevyhrožuje, nepoužívá verbální agrese a vulgární nadávky; umí požádat o pomoc svého učitele, metodika prevence nebo výchovného poradce.
Způsobilosti	Je schopno rozpoznat projevy šikany u sebe i ve třídě; aktivně spolupracuje při vyšetřování šikany ve třídě (nezatajuje informace o dění a vztazích ve třídě, není ochotno krýt agresora či vinit oběť).

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Zná zásady asertivního jednání; zná možnosti, jak řešit mezilidské spory a konfliktní situace; zná techniky, jak zvládat svůj stres; zná základy první pomoci; ví, jak se psychicky bránit vůči nátlaku a manipulaci; ví, v čem mu může pomoci metodik prevence či jiná kontaktní osoba ve škole.
Dovednosti	Umí racionálně hodnotit své kladné a záporné vlastnosti; umí odhadnout, jak by se mohl chovat v krizových situacích; používá způsoby, jak zmírnit projevy svého sobectví a egoismu; umí poskytnout první pomoc; umí vyhledat odbornou pomoc v případě problémů či ohrožení šikanou.
Způsobilosti	Aplikuje osvojené znalosti a komunikační dovednosti v chování k druhým lidem (např. dokáže obhájit vlastní názory a hodnoty, zvládne uznat názor druhého a přitom si ponechat vlastní stanovisko, vyhýbá se konfrontačnímu stylu jednání); je způsobilé obrátit se na příslušnou osobu ve škole a požádat ji o pomoc se šikanou.

7.5.3 Rizikové sporty a doprava

1. a 2. ročník	
Znalosti	Ví, jak se má chovat, aby se přemístilo do školy a ze školy domů, bez úrazu a nehody; ví, jak má postupovat, když se ztratí ve městě atd.; ví, jak se může chránit v dopravním provozu; zná pravidla, jak se má chovat na křižovatce (jako chodec, cyklista atd.); chápe základní pravidla sportovních her a bezpečného sportování.
Dovednosti	Uplatňuje zásady bezpečného chování v dopravě a neohrožuje svým chováním ostatní účastníky silničního provozu; umí se vyhnout nebezpečným místům na cestě do školy či domů; umí respektovat pravidla silničního provozu při sportech (jízdě na kole, kolečkových bruslích či míčových hrách).
Způsobilosti	Je schopné aplikovat osvojené znalosti a dovednosti na chování v dopravě (vybrat si nejbezpečnější trasu, vyhnout se nebezpečným místům, nespolupracovat s ohrožujícími pasažéry), ve vztahu k rizikovým sportům (nevyhledává nebezpečné činnosti, dbá na osobní bezpečnost, nosí ochranné pomůcky).
3. a 4. ročník	
Znalosti	Zná základní předpisy pohybu po dopravních komunikacích, zásady bezpečné chůze a přecházení přes vozovku; chápe pravidla chování při cestování v dopravních prostředcích, zásady správného přecházení přes vozovku; ví, že je povinné nosit přilbu při jízdě na kole, kolečkových bruslích, lyžování atd.; zná linky tísňového volání.
Dovednosti	Používá své znalosti ohledně školního řádu a dodržuje pravidla slušného chování k sobě, druhým lidem i školnímu a veřejnému majetku; umí respektovat pravidla bezpečnosti chování v různých dopravních prostředcích; uplatňuje stanovená pravidla ve sportu.
Způsobilosti	Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti v oblasti dodržování pravidel bezpečného chování v silničním provozu; zvládne správně používat ochranné prvky při sportu.

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

5. a 6. ročník	
Znalosti	Ví, jak se má chovat ve škole; rozlišuje pravidla chování na hřišti, v tělocvičně, v šatně atd.; identifikuje místa, kde je nebezpečné sportovat; zná základy první pomoci; ví, jak správně ošetřit drobná poranění; ví, na koho se může obrátit v případě poranění či úrazu.
Dovednosti	Umí se chovat v souladu s dopravními předpisy; používá pravidla bezpečného chování při hře; umí poskytnout první pomoc a vyhledat odbornou pomoc.
Způsobilsti	Aplikuje své znalosti a dovednosti ve vztahu k vlastní bezpečnosti a přizpůsobuje tomu chování ve škole, doma a v silničním provozu, v oblasti bezpečného sportování; dokáže poskytnout první pomoc v případě nutnosti.
7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Rozumí významu důležitých dopravních značek; chápe rizika a zdravotní dopady vrcholového sportu; ví, že je zakázáno jet na kole či motocyklu pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek; má k dispozici kontakty na dětské lékaře a zdravotnická zařízení ve svém okolí.
Dovednosti	Uplatňuje pravidla bezpečného chování v dopravě i ve sportu; umí poskytnout první pomoc a vyhledat odbornou lékařskou pomoc v případě potřeby ošetření; realizuje bezpečnou jízdu na kole, neřídí pod vlivem alkoholu a omamných látek.
Způsobilsti	Je schopno aplikovat znalosti a dovednosti v oblasti bezpečného chování v silničním provozu; aplikuje osvojené znalosti, postoje a dovednosti ve vztahu ke sportu.

7.5.4 Prevence projevů extrémismu, rasismu, xenofobie, antisemitismu a příslušnosti k subkulturám

3. a 4. ročník	
Znalosti	Má základní informace o národnostních menšinách; ví, že každý člověk má stejná práva; rozlišuje různé způsoby života, odlišné názory, myšlení a vnímání světa; rozumí tomu, že všechny etnické skupiny jsou si rovnocenné.
Dovednosti	Respektuje názory, práva a potřeby druhých lidí; umí přijmout druhého člověka jako osobnost se stejnými právy.
Způsobilsti	Je způsobilé aplikovat své znalosti a dovednosti v chování k příslušníkům jiné etnické skupiny či národnostní menšiny; aplikuje komunikační dovednosti ve vztazích s dětmi z odlišné etnické skupiny; aplikuje osvojené znalosti, dovednosti a postoje v chování k tělesně slabšímu, handicapovanému či jinak sociálně znevýhodněnému spolužákovi.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Zná hlavní rysy chování, kulturní tradice a odlišnosti etnických skupin, které žijí v české a evropské společnosti; zná příčiny vzniku a dopady rasismu v dějinách lidstva; ví, jak se zachovat v případě podezření na projevy intolerance, xenofobie či rasismu ve svém okolí.
Dovednosti	Uplatňuje toleranci v přístupu ke specifickým zájmům, názorům a projevům příslušníků z odlišné etnické skupiny; uplatňuje smysl pro spravedlnost a solidaritu.
Způsobilsti	Aplikuje znalosti a komunikační dovednosti ve společném životě s příslušníky odlišné kultury; je způsobilé nést zodpovědnost za své společenské jednání.

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Má dostatek informací o různých etnických skupinách žijících v české a evropské společnosti; zná Listinu základních práv a svobod a Úmluvu o právech dítěte; rozumí významu globalizace v moderní společnosti, rozumí významu integrace jedince z minoritní skupiny do majoritní populace.
Dovednosti	Umí racionálně zhodnotit a kriticky posoudit kladné a záporné vlastnosti příslušníků určité národnostní menšiny; respektuje fyzické a psychické odlišnosti lidí z jiných etnických skupin; umí vnímat sám sebe jako právoplatného občana naší společnosti.
Způsobilosti	Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti, postojí v chování k příslušníkům odlišných etnických skupin; spolupracuje při řešení problémů s rasismem či xenofobií ve svém okolí; dokáže uplatnit cizí jazyk jako prostředek komunikace s příslušníky jiné etnické skupiny.

7.5.5 Prevence rizik spojených s působením sekt a členství v nich a nových náboženských hnutí

3. a 4. ročník	
Znalosti	Má přehled o hlavních náboženských směrech; ví, jaký je rozdíl mezi náboženstvím a sektou; zná základní znaky a rizika, kterými se sekta vyznačuje.
Dovednosti	Je přirozeně zvědavý; realizuje přiměřený kontakt se svými vrstevníky.
Způsobilosti	Má jasně profilované postoje, hodnoty, znalosti a dovednosti ve vztahu k vrstevnické skupině (cení si svou hodnotu, nepodléhá skupinovým tlakům); dokáže projevit svůj nesouhlas s názorem skupiny.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Zná alespoň některé církve, které jsou v ČR státem uznané a registrované; zná příklady skupin považovaných za sekty a jejich pravidla; ví, kde má svoje hranice – kam až může připustit druhé a kam už ne; zná možnosti, jak se bránit nátlaku ze strany druhých.
Dovednosti	Umí se samostatně rozhodovat; přijímá zodpovědnost za své jednání; umí rozpoznat pravou autoritu od falešné; umí přijmout názor druhého a přitom si uchovat vlastní přesvědčení.
Způsobilosti	Je schopno logicky argumentovat, nepodléhat kolektivnímu myšlení, založenému na nátlaku; dokáže se vyrovnat s komplexem méněcennosti; je způsobilý odolat a čelit manipulaci.
7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Chápe v obecné rovině význam dogmat a církevních pouček; ví, jaké metody a strategie používají příslušníci sekt k získání nového člena; zná rizika spojená se vstupem do některé sekty; má k dispozici kontakt na odpovědnou osobu ze své školy, na kterou se může v případě ohrožení sektou obrátit.
Dovednosti	Má jasně formulované své životní cíle, priority a plány do budoucna; má dostatečně rozvinuté zdravé sebevědomí; umí se vyrovnat s pocitem prázdnoty a frustrace; realizuje se ve školních a mimoškolních aktivitách; umí se obrátit na příslušnou osobu v případě potřeby pomoci.
Způsobilosti	Aplikuje osvojené znalosti, dovednosti a hodnoty ve vztahu k vlastní filosofii a osobním cílům; je schopno vyhnout se nebezpečnému chování druhých.

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

7.5.6 Prevence sexuálního rizikového chování a homofobie

3. a 4. ročník	
Znalosti	Ví, že existuje sexuální chování a rozumí pojmu sexualita u sebe i u druhých; ví obecně, jak vzniká a rodí se dítě.
Dovednosti	Umí mluvit o svém těle bez rozpaků a pocitu studu; zajímá se o lidskou reprodukci.
Způsobilosti	Je schopno si vyhledat potřebné informace; je způsobilé dodržovat základní hygienu a péči o tělo; zvládne se zeptat svého učitele na otázky týkající se sexuality a reprodukce; je schopno aplikovat osvojené znalosti a dovednosti do modelových situací sexuálního chování.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Zná rozdíly mezi průběhem dospívání dívek a chlapců; identifikuje primární a sekundární pohlavní znaky; zná menstruační cyklus a problémy; chápe, jak probíhá vývoj dítěte v těle matky; ví, kdy je člověk zralý pro sexuální styk; ví, jak se má chovat k osobám opačného pohlaví; ví, že je zakázáno a proč navštěvovat erotické stránky, sledovat nepřístupné filmy, nosit do školy nebo číst pornografické časopisy; ví, na koho se obrátit a požádat o radu.
Dovednosti	Umí identifikovat pohlavní rozdíly mezi chlapci a dívkami; umí odmítnout projevy náklonnosti, které jsou mu nepříjemné; umí si najít potřebné informace o dospívání, sexualitě a sexuálním chování v seriózních zdrojích; umí vyhledat odbornou pomoc.
Způsobilosti	Aplikuje osvojené znalosti, dovednosti a postoje ve vztahu k příslušníkům stejného i opačného pohlaví; je schopné zjistit odpovědi na své otázky týkající se sexuality v důvěryhodných zdrojích; je schopno doporučit kamarádovi, kam se může obrátit o radu v oblasti sexuálního chování.
7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Má dostatek informací o antikoncepčních prostředcích; ví, co je bezpečný sex; uvědomuje si rizika spojená s nákazou virem HIV a nemocí AIDS; ví, jak se může chránit; ví, jak se léčí pohlavně přenosné nemoci; ví, jak předcházet nechtěnému těhotenství; uvědomuje si zodpovědnost za rozhodnutí mít dítě; rozumí jednotlivým sexuálním poruchám; zná rozdíl mezi heterosexuální, homosexuální a bisexuální orientací; má k dispozici kontakty, kam se obrátit a kde hledat pomoc v případě nejasností se svou sexuální orientací.
Dovednosti	Uplatňuje zodpovědné chování v oblasti sexuality; má přirozený respekt a strach ze sexuálně přenosných chorob; umí si představit, co obnáší rodičovství; uplatňuje kontrolu nad svým sexuálním chováním; má ujasněny postoje k homosexuálním lidem; umí být tolerantní; umí požádat o radu či pomoc.
Způsobilosti	Má jasně profilované postoje, znalosti a dovednosti ve vztahu k sexuálnímu chování, k sexualitě, lásce, partnerství a rodičovství; zvládne se chovat citlivě k příslušníkům opačného pohlaví; zvládne odmítnout rizikovou sexuální aktivitu; dokáže aplikovat osvojené strategie v prevenci znásilnění; je způsobilé vyhledat pomoc gynekologa v případě zdravotních potíží.

7.5.7 Prevence v adiktologii (návykové látky, závislostní chování, alkohol, tabák, virtuální drogy, netolismus)

1. a 2. ročník	
Znalosti	Ví, že existují návykové látky a základní z nich zná; rozlišuje, že alkohol a tabák jsou také drogy; vnímá rozdíly mezi zdravým životním stylem a užíváním drog.
Dovednosti	Uplatňuje doporučené způsoby, jak odmítnout drogu.
Způsobilosti	Aplikuje strategie odmítnutí nabídky látky nabízené cizí nebo podezřelou osobou; nezdržuje se na nebezpečných místech, vyhýbá se jim.
3. a 4. ročník	
Znalosti	Zná zákony omezující kouření, užívání alkoholu a nelegálních drog; ví o negativních důsledcích užívání drog; ví, co udělat, když se dozví, že jeho kamarád užívá drogy; ví, jak odmítnout drogu; ví, na koho se ve škole obrátit v případě problémů s užíváním návykových látek; má přehled o organizacích poskytujících pomoc mimo školu.
Dovednosti	Má vnitřní morální přesvědčení, že nechce užívat drogy; umí odmítnout drogu od blízké i cizí osoby; umí sám vyhledat odbornou pomoc v případě problémů s užíváním návykové látky; umí nasměrovat kamaráda, který se dostane do problémů s užíváním drog.
Způsobilosti	Je způsobilý aplikovat osvojené znalosti a dovednosti v přístupu k návykovým látkám (zná rizika, dokáže odhadnout škodlivé zdravotní a sociální následky); je schopno požádat o pomoc, přijít za metodikem prevence nebo využít poradenské služby.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Zná informace o jednotlivých kategoriích návykových látek; identifikuje zdravotní rizika a škodlivé následky užívání drog; rozpozná pozitivní a negativní účinky alkoholu; chápe nebezpečí a rizika spojená s kouřením tabáku; rozpozná, jak identifikovat skrytou reklamu na alkohol a tabák.
Dovednosti	Umí rozpoznat uživatele drog dle typu návykové látky; umí identifikovat rizika spojená s kouřením tabáku; má kladný vztah k sobě a vlastnímu zdraví; prokazuje schopnosti a dovednosti odmítnout drogu.
Způsobilosti	Je způsobilý aplikovat osvojené znalosti o vlivu drog na zdraví; dokáže preferovat skupinu vrstevníků, kteří neinklinují k užívání návykových látek; zvládá usměrnit projevy negativních emocí.
7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Zná chemické, biologické, zdravotní a sociální účinky drog; má znalosti o školních předpisech týkajících se užívání drog; orientuje se v základní trestní problematice drog; rozumí zásadám zdravého životního stylu a ví, co obnáší jeho realizace.
Dovednosti	Umí identifikovat hlavní zdravotní a společenské dopady užívání drog; umí se orientovat v základní právní legislativě týkající se užívání, držení a distribuce drog; vykazuje schopnost formulovat své cíle, hodnoty a životní priority neztotožnitelné s užíváním drog.
Způsobilosti	Aplikuje osvojené znalosti a dovednosti, postoje a hodnoty ve vztahu k abstinenci; je schopno odolat tlaku vrstevnické skupiny a udržovat přátelské vztahy navzdory určitým rozdílům; je způsobilý komunikovat se specializovanými službami – linka důvěry, krizové centrum; je způsobilý si stanovit reálné cíle, které vylučují užívání drog.

7.5.8 Prevence poruch příjmu potravy, sebepoškozování

3. a 4. ročník	
Znalosti	Chápe význam pravidelnosti v příjmu potravy; má představu o tom, jak vypadá zdravé jídlo; ví, že není správné nejíst, když má hlad; zná hlavní zdravotní rizika provázející hladovění; ví, že některá jídla je vhodné jíst častěji a jiná méně; zná výhody pravidelného sportování.
Dovednosti	Umí si připravit jednoduchou zdravou svačinu; snaží se jíst v klidu, pravidelně, důkladně žvýká; uplatňuje své znalosti o zdravé výživě při výběru a konzumaci potravin; pravidelně se věnuje vybrané tělesné aktivitě.
Způsobilosti	Je schopno jíst pravidelně a v klidu; aplikuje své znalosti, postoje a dovednosti ve vztahu ke konzumaci dostatečného množství zeleniny, ovoce a příjmu tekutin, ve vztahu ke sportu; je schopno vnímat a ocenit hodnotu fyzického a psychického zdraví.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Ví, že poruchy příjmu potravy jsou duševní nemocí; zná rozdíl mezi mentální anorexií a bulimií; ví, že hubnutí může být forma návykového chování; uvědomuje si zdravotní rizika hladovění; zná zdravotní a sociální důsledky obezity; ví, že užívání anabolických steroidů není efektivní a zná jejich škodlivý vliv na zdraví; má kontakty na metodika prevence, psychologa, nutričního specialistu.
Dovednosti	Umí poznat na druhém problémy s výživou a identifikovat poruchy příjmu potravy; umí si představit, jak vypadá člověk trpící poruchou příjmu potravy; umí si naplánovat jídelníček s ohledem na svůj zdravotní stav a energetický výdej; disponuje přehledem kontaktů a informací o možnostech pomoci s poruchou příjmu potravy a je schopno se v případě potřeby na dané osoby aktivně obrátit; umí identifikovat redukční a léčebnou dietu; má zdravý a vyrovnaný náhled na své stravování a celkový životní styl.
Způsobilosti	Aplikuje znalosti a dovednosti směrem ke konzumaci vyvážených jídel; dokáže méně solit a omezit cukr ve výživě; dokáže neposuzovat váhu svých kamarádek a nevytvářet na ně tlak, aby zhubly; dokáže zaměřit pozornost na správné držení těla.
7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Zná zásady správné životosprávy, psychohygieny a zdravého životního stylu; chápe hodnotu vlastního zdraví a tělesné pohody; ví, jak identifikovat poruchu příjmu potravy – u sebe i u druhého člověka; zná výživovou pyramidu; zná škodlivé dopady časté konzumace jídla; zná negativní důsledky poruch příjmu potravy na možnost těhotenství a celkový zdravotní stav; ví, co je BMI (Body Mass Index) a jak spočítat jeho hodnotu; rozumí reklamním spotům prezentujícím nezdravé potraviny a léky na hubnutí.
Dovednosti	Umí identifikovat nadváhu, obezitu, normální hmotnost, podvýživu a malnutrici; umí se orientovat v základních výživových doporučeních; umí si vytvořit vlastní jídelníček na základě svých tělesných potřeb; umí si vybrat bezpečný způsob redukce váhy.
Způsobilosti	Aplikuje získané znalosti a dovednosti do svého denního režimu a zvládá vyvážit podíl tělesné a duševní aktivity, práce a zábavy, trávení aktivního volného času a odpočinku; je schopné nepodléhat tlaku médií a vrstevnické skupiny; dokáže se vyhýbat nutričně nevyváženým dietám.

7.5.9 Prevence týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, domácí násilí, krizové situace spojené s domácím násilím, syndrom CAN

1. a 2. ročník	
Znalosti	Ví, že není dovoleno, aby se jej intimně dotýkal cizí člověk a že jej nesmí nikdo nutit, aby se dotýkalo druhých lidí; rozumí tomu, proč je zakázáno se dotýkat svých spolužáků.
Dovednosti	Umí odlišit, které chování je nevhodné a co je zakázáno, aby mu činil někdo druhý; umí požádat o pomoc v případě ohrožení nebo strachu z týrání a sexuálního zneužívání; uplatňuje slušné chování ke svým spolužákům.
Způsobilosti	Zvládne odmítnout nevhodné chování blízké i cizí osoby; je schopno udržovat osobní a intimní hranice ve vztazích.
3. a 4. ročník	
Znalosti	Ví, že existují a jak se projevují nejčastější sexuální poruchy chování – pedofilie, zoofilie, exhibicionismus atd.; chápe, že to není ostuda ani jeho vina, když se stane obětí týrání či sexuálního zneužívání; rozumí, proč je důležité a pro něj užitečné ohlásit projevy zneužívání svému učiteli, psychologovi atd.; má k dispozici kontakty na odbornou pomoc; chápe, že je zakázáno krýt agresora; zná možnosti, kam nasměrovat spolužáka, který může mít problémy s týráním a zneužíváním.
Dovednosti	Používá svých znalostí o sexuálních poruchách chování a umí identifikovat jednotlivé druhy v modelových situacích; používá strategie odmítnutí; umí vyhledat odbornou pomoc; umí rozpoznat znaky citového vydírání, sexuálního zneužívání nebo zanedbávání povinné péče u sebe i svého spolužáka; je schopno v modelových situacích pomoci kamarádovi, který se stal obětí týrání či zneužívání.
Způsobilosti	Aplikuje získané znalosti a dovednosti v komunikaci a mezilidských vztazích; spolupracuje při vyšetřování týrání, zanedbávání či sexuálního zneužívání sebe nebo spolužáka; je schopno identifikovat potenciálního agresora či nebezpečná místa.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Zná základní dokumenty o právech a svobodách dítěte; orientuje se obecně v legislativě týkající se trestných činů; chápe právní postihy, které jsou za týrání zvířat; chápe, jak se projevuje syndrom týraného a zneužívaného dítěte.
Dovednosti	Umí poznat znaky týrání, sexuálního zneužívání či zanedbávání povinné péče u sebe i druhého; umí rozpoznat přiměřený a neadekvátní tělesný trest; umí ovládat své emoce.
Způsobilosti	Má osvojeny znalosti, dovednosti, postoje a hodnoty v přístupu k utrpení a bolesti druhých – záměrně nepůsobí bolest sobě ani druhým lidem; nechová se sebedestruktivně; nevyhledává slabá místa druhých a nezneužívá své místo ve skupině vrstevníků.
7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Rozumí tomu, jakou péči mu mohou rodiče vzhledem ke svým finančním a časovým možnostem poskytnout; zná znaky rodičovského týrání, zanedbávání či sexuálního zneužívání u sebe i ostatních dětí; má přehled o jednotlivých sexuálních poruchách; ví, že je nutné ohlásit projevy týrání či sexuálního zneužívání ve škole nebo na policii; ví, jak předcházet znásilnění; má kontakty na pověřené osoby ve škole, kterým se může svěřit; ví, kam nahlásit zjištěné týrání či sexuální zneužívání.

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

Dovednosti	Umí identifikovat hranice bezpečného vztahu rodič – dítě; uplatňuje strategie odmítnutí na neslušné návrhy, sexuální požadavky, které překračují jeho intimní hranice; nebojí se přiznat, že se stalo obětí týrání či zneužívání; umí se chovat slušně ke svým spolužákům a pedagogům – nepoužívá vulgární výrazy a perverzní narážky; umí se obrátit na příslušné orgány OSPOD a požádat o pomoc v oblasti dodržování práv dítěte.
Způsobilosti	Zvládne identifikovat hranice vztahu se svými rodiči; je způsobilé jednat rovnocenně s druhými lidmi – neužívá psychickou manipulaci, nátlak, vydírání, zastrašování a jiné praktiky působící stres a úzkost dotyčné osobě; v modelových situacích je schopno spolupracovat s policií a dalšími institucemi při řešení týrání či sexuálního zneužívání sebe nebo spolužáka.

7.5.10 Hazardní hraní

1. a 2. ročník	
Znalosti	Ví, že je špatné hrát o peníze.
Dovednosti	Dovede odmítnout spolužáka, který se chce vsadit o peníze.
Způsobilosti	Je schopné hospodařit se svým kapesným.
3. a 4. ročník	
Znalosti	Uvědomuje si rozdíl mezi hraním o peníze ve filmech a ve skutečnosti.
Dovednosti	Je odpovědné za své chování, dokáže trávit volný čas efektivně.
Způsobilosti	Vhodně hospodaří s penězi a se svým kapesným.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Zná právní normy týkající se trestných činů a hranice trestní zodpovědnosti; váží si hodnoty peněz.
Dovednosti	Umí se ovládat, je svědomité, dovede odmítnout jakékoli hry a sázky o peníze; orientuje se na pozitivní životní hodnoty; efektivně tráví svůj volný čas.
Způsobilosti	Je schopno rozpoznat hazardní hraní u sebe i ostatních; aktivně spolupracuje při vyšetřování hazardu ve třídě (nezatajuje informace o dění a vztazích ve třídě, není ochotno krýt hazardéry).
7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Zná zásady asertivního jednání; zná právní normy týkající se trestných činů a hranice trestní zodpovědnosti; zná a váží si hodnoty peněz; zná možnosti, jak zvládat svůj stres; ví, jak se psychicky bránit vůči nátlaku a manipulaci; ví, v čem mu může pomoci metodik prevence či jiná kontaktní osoba ve škole.
Dovednosti	Umí racionálně zhodnotit své kladné a záporné vlastnosti; umí se ovládat, odmítá jakékoli hry a sázky o peníze; orientuje se na pozitivní životní hodnoty; efektivně tráví svůj volný čas; upřednostňuje zdravý životní styl.
Způsobilosti	Umí bezpečně používat internet při hraní počítačových her, platební karty; zná, jak zabezpečit účet; umí vhodně hospodařit s penězi a se svým kapesným; umí odmítnout hazardní hraní; umí se obrátit na příslušnou osobu ve škole a požádat ji o pomoc.

7.5.11 Prevence kriminálního chování, vandalismus, krádeže

1. a 2. ročník	
Znalosti	Ví, že je špatné něco ničit nebo krást.
Dovednosti	Dovede odmítnout spolužáka, který ho navádí ke krádeži nebo ničení majetku.
Způsobilsti	Je schopen odmítnutí zdůvodnit.
3. a 4. ročník	
Znalosti	Uvědomuje si rozdíl mezi ničením a krádeží ve skutečnosti a ve filmech a počítačových hrách.
Dovednosti	Je odpovědný za své chování.
Způsobilsti	Dokáže si ochránit nejen svůj majetek, ale i školní a ostatní.
5. a 6. ročník	
Znalosti	Zná právní normy týkající se trestných činů a hranice trestní zodpovědnosti.
Dovednosti	Umí se ovládat, je svědomitý, dovede odmítnout jakékoli ničení majetku a krádeže; orientuje se na pozitivní životní hodnoty; efektivně tráví svůj volný čas.
Způsobilsti	Je schopno rozpoznat krádež a ničení nejen u sebe, ale i u ostatních; aktivně spolupracuje při vyšetřování krádeže a ničení ve třídě (nezatajuje informace o dění a vztazích ve třídě, není ochotno krýt zloděje a vandaly).
7., 8. a 9. ročník	
Znalosti	Zná zásady asertivního jednání, zná právní normy týkající se trestných činů a hranice trestní zodpovědnosti; ví, jak se psychicky bránit vůči nátlaku a manipulaci; ví, v čem mu může pomoci metodik prevence či jiná kontaktní osoba ve škole.
Dovednosti	Umí racionálně hodnotit své kladné a záporné vlastnosti; umí se ovládat, odmítá jakýkoli vandalismus a krádeže; orientuje se na pozitivní životní hodnoty; efektivně tráví svůj volný čas.
Způsobilsti	Umí odmítnout kamaráda; umí obrátit se na příslušnou osobu ve škole a požádat ji o pomoc.

7.6 Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních

Pro předcházení krizovým situacím spojeným s rizikovým chováním žáků s PAS je nutné dodržovat tato pravidla:

1. přesnost, jasnost instrukcí a zajištění předvídatelnosti
2. jasná a konkrétní motivace
3. vyšší míra tolerance
4. důslednost v přístupu
5. vyšší míra vizuální podpory
6. nadstandardní řešení obtíží pozornosti
7. vyšší míra vysvětlování sociálně-komunikačních pravidel a situací
8. vyšší míra pomoci v některých situacích, které vyžadují praktický úsudek
9. možnost odpočinku, relaxace

7.7 Primární prevence v rámci vyučovacího procesu obsažená v ŠVP

1. ročník	Člověk a jeho svět Škola – záškoláctví; <i>Naše škola</i> – vandalismus a násilné chování, záškoláctví, bezpečná cesta do školy; <i>Domov, Zdraví</i> – zdravá výživa, drogové závislosti, alkoholismus, kouření; <i>Okolí školy a bydliště</i> – vandalismus, násilné chování, kriminalita a delikvence Český jazyk a literatura Průběžné čtení v čítance a v knihách souvislé četby
2. ročník	Prvouka <i>Člověk mezi lidmi</i> – intolerance a rasismus, násilné chování, šikana a kriminalita, agrese; <i>Chceme být zdraví</i> – drogové závislosti, alkoholismus, kouření, virtuální drogy, gambling; <i>Péče o zdraví; Ochrana přírody</i> Výtvarná výchova a praktické činnosti Průběžně v konkrétních hodinách Český jazyk a literatura Průběžné čtení v čítance a v knihách souvislé četby
3. ročník	Prvouka <i>Svět kolem nás</i> – vandalismus, násilné chování, šikana, kriminalita a delikvence; <i>Poznávání přírody; Člověk a příroda</i>
4. ročník	Vlastivěda <i>Vlast</i> – vandalismus, násilné chování, kriminalita a delikvence; <i>Obrazy z českých dějin; Život člověka a jeho životní prostředí</i> – vandalismus, násilné chování, kriminalita, delikvence Přírodověda <i>Rozmanitost přírody</i> – vandalismus, násilné chování
5. ročník	Český jazyk a literatura Průběžné čtení ukázek a souvislých textů v knihách; využívání aktuálních literárních podnětů Matematika Průběžně – gambling, kriminalita, delikvence, finance Vlastivěda <i>Česká republika, Evropa, svět</i> – vandalismus, kriminalita, rasismus, intolerance Přírodověda <i>Člověk, jeho životní podmínky a vztahy k prostředí</i> – zdravý životní styl Informatika Průběžně – kyberšikana, zdravý životní styl

6. ročník	<p>Český jazyk a literatura Průběžné čtení ukázek a souvislých textů v knihách; využívání aktuálních literárních podnětů</p> <p>Dějepis Průběžně podle obsahu osnov (<i>pravěk + starověk</i>) – násilné chování, vandalismus</p> <p>Přírodopis <i>Země a život (př. jednobuněčné a mnohobuněčné organismy)</i> – vandalismus, násilné chování</p> <p>Výchova ke zdraví Průběžně – zdravý životní styl</p>
7. ročník	<p>Český jazyk a literatura Průběžné čtení ukázek a souvislých textů v knihách; využívání aktuálních literárních podnětů</p> <p>Zeměpis <i>Zeměpis regionů (Afrika, Austrálie, Amerika, Eurasie)</i> – rasismus, vandalismus, násilné chování, drogové závislosti</p> <p>Dějepis <i>České a slovenské národní obrození, národně-osvobozené hnutí 1. pol. 19. stol., liberalismus, nacionalismus a počátky sociálních teorií</i> – rasismus, xenofobie</p> <p>Výchova k občanství <i>Rodina, národ, vlast</i> – antisemitismus, xenofobie; <i>Stát a právo</i> – kriminalita, násilné chování</p>
8. ročník	<p>Český jazyk a literatura Průběžné čtení ukázek a souvislých textů v knihách; využívání aktuálních literárních podnětů</p> <p>Zeměpis <i>Politické rozdělení světa</i> – rasismus, extremismus</p> <p>Dějepis <i>1. a 2. světová válka</i> – intolerance, vandalismus, násilné chování, agrese <i>Období mezi světovými válkami</i> – rasismus, nacionalismus</p> <p>Přírodopis Průběžné učivo podle učebních plánů – <i>člověk (stavba těla, odlišnosti mezi mužem a ženou, sexuální výchova, nemoci)</i> – sexuální rizikové chování</p> <p>Chemie Průběžně podle učebního plánu (např. chemické reakce) – drogové závislosti, kriminalita</p> <p>Osobnostní a sociální výchova, mediální výchova Průběžné učivo podle učebních plánů (se zaměřením na média)</p>

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

9. ročník	Český jazyk a literatura Průběžné čtení ukázek a souvislých textů v knihách; využívání aktuálních literárních podnětů
	Matematika Průběžně – finance
	Chemie Průběžně podle konkrétního obsahu látek daných osnovami pro ZŠ <i>Chemie ve společnosti</i> – drogové závislosti, vandalismus
	Zeměpis <i>Obyvatelstvo ČR</i> – rasismus, nacionalismus, sekty
	Dějepis <i>Holocaust za 2. světové války</i> – rasismus a antisemitismus, násilné chování, vandalismus
	Informatika Průběžně – kyberšikana, počítačová kriminalita, závislost na počítačích a internetu, násilí v počítačových hrách
	Osobnostní výchova Průběžně učivo podle učebních plánů (např. pravidla soužití) – terorismus, extremismus

Po pěti letech by děti měly:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- umět rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat

Před opuštěním ZŠ by žáci měli:

- pojmenovat základní návykové látky
- znát jejich účinky na lidský organizmus
- orientovat se v problematice závislosti
- znát základní právní normy
- vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku
- posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat, odmítat
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc
- zvládat základní sociální dovednosti

7.8 Nadstavbové aktivity k primární prevenci rizikového chování

7.8.1 Aktivity ve spolupráci s externími subjekty

Kromě zařazení výše uvedených témat do učiva jsou v době vyučování organizovány i besedy s odborníky:

- městská policie – drogy, šikanování, bezpečné chování, domácí násilí, jak se nestát obětí znásilnění, základy trestního práva
- gynekolog – pohlavní život, prevence HIV a AIDS
- hygiena – zdravý životní styl, výživa, prevence bulimie a anorexie

Spolupráci s externími subjekty zajišťují metodici prevence na základě ročního plánu.

V současné době spolupracujeme například s těmito subjekty:

- Městská policie hl. města Prahy
- Hygienická stanice hl. města Prahy
- Sdružení Tereza – vzdělávací centrum
- Agentura JL – přednášky a besedy (prevence drog, kriminalita mladistvých, sexuální výchova a další)
- Pedagogicko-psychologická poradna Glowackého, Praha 8

7.8.2 Volnočasové aktivity

Škola se snaží působit na žáky i v době jejich volna, tj. mimo vyučování. Organizuje proto různé činnosti, při kterých žáci smysluplně tráví svůj volný čas a vyhýbají se tak kontaktu s nežádoucími jevy.

- Klub mladého diváka
- turistický kroužek [Toulky Prahou](#)
- sportovní kroužky – atletika, florbal, ping pong

Kromě výše uvedených aktivit se uskutečňují dle aktuální nabídky návštěvy výstav a přednášek, výchovných koncertů, kulturních představení, žáci se dále účastní sportovních a vědomostních soutěží.

7.8.3 Jednorázové každoroční akce

- Hurá do školy (pořádá Rodičovská rada)
- vánoční koncert v kostele sv. Vojtěcha
- Mikuláš (organizují 9. třídy)
- Den dětí (sportovní den)

7.9 Prevence vzniku problémových situací pomocí balintovských skupin

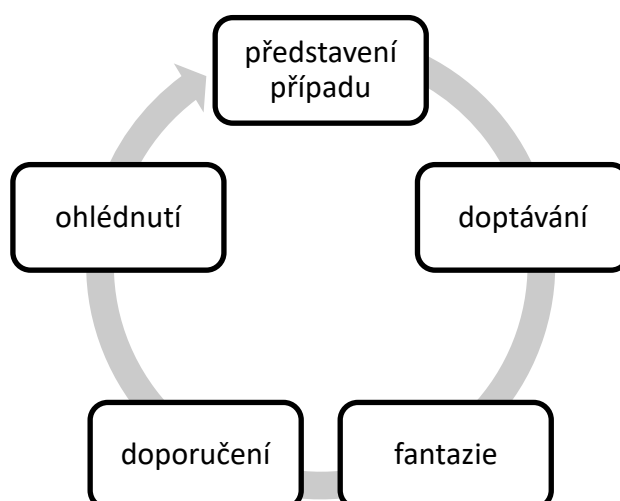
Balintovská skupina je skupinová metoda řešení problému, která se hojně užívá v psychoterapii. Balintovské skupiny byly od roku 1961 zaváděny na londýnské klinice psychoanalytikem maďarského původu Michaelem Balintem a jsou využívány zejména při supervizi. Jednotliví účastníci přinášejí do balintovské skupiny své vlastní problémové příklady z praxe, které jsou podrobeny skupinovému posouzení.

- umožňuje vnímání nějaké konkrétní problematické situace ze zcela nové perspektivy;
- podporuje důkladnou reflexi, sebereflexi a eventuální změnu vlastního postoje;
- snižuje emocionální zátěž, která komplikuje cestu k funkčnímu řešení;
- pomáhá nalézt řešení konkrétního problému.

Fáze řešení problému

(skupinu řídí moderátor, dohlíží na pravidla každé fáze a měří čas – každá z fází trvá 5 minut)

1. EXPOZICE případu (hovoří pedagog, který prezentuje vlastní případ, účastníci poslouchají);
2. DOTAZY k případu (účastníci se ptají tak, aby se dozvěděli informace k případu, které nebyly sděleny, nedávají návodné ani koučovací otázky; vlastník případu odpovídá jen na dotazy);
3. ASOCIACE a fantazie (hovoří účastníci skupiny ve smyslu: „Napadá mě ...“, „Mám takovou představu ...“, „Vzpomínám si na ...“ a uvádí různé dojmy, pocity, intuice, metafory, příběhy a představy; vlastník případu pouze naslouchá);
4. GENEROVÁNÍ NÁPADŮ (hovoří účastníci skupiny na základě vlastních zkušeností ve smyslu: „Já na tvém místě bych ...“ nebo „Mně osobně se osvědčilo ...“);
5. REKAPITULACE (vlastník případu si vybírá z navrhovaných řešení a v této fázi může oznámit, pro jaký postup se rozhodl).

7.10 Prevence vzniku problémových situací pomocí tzv. kruhu podpory

Kruhy vztahů a podpory jsou zdrojem našeho sebevědomí, našeho sebehodnocení a jsou pro nás konstantními body. Tyto referenční body nás mohou vést a obohacovat nebo také omezovat, rušit či deformovat naše zakoušení světa. Naše podpůrné kruhy se mění v čase.

Kruh přátel (nazývaný také „kruh podpory“) je nástrojem začlenění, jeho podstatou je záměrné vytváření vztahů kolem určité osoby, která je ohrožená vyloučením kvůli svému postižení, odlišnosti nebo proto, že se ve svém životě potýká s krizí.

Základní kroky: Co je potřeba, aby se mohlo začít?

- Pracovat s celou třídou na společné definici „problému“, vzbudit v žácích empatii, získat pomocníky a potvrdit jejich angažmá v práci na tom, aby se věci pohnuly dál.
- Zřídit podpůrný tým, který by aktivně spolupracoval a navazoval vztahy se snadno zranitelným členem školního společenství nebo s tím, kdo má nějaké potíže.
- Setkat se společně s Kruhem a dítětem, kolem něhož se Kruh soustředí, znovu zopakovat, v čem tkví problém, a diskutovat o tom, co dál.
- Setkání se opakují v pravidelných intervalech s cílem udržovat a posilovat Kruh, radovat se z úspěchů a řešit případné problémy.

Úvodní setkání se třídou žáka

- Moderátor vytyčí cíle setkání. Ty jsou: diskutovat o chování dítěte, na něž se schůzka zaměřuje a zamyslet se nad způsoby, jak mu třída může pomoci. Může dále říci, že jde o důvěrné setkání, tj. o soukromou záležitost této třídy.
- Moderátor dále třídu požádá o načrtnutí jejich obrazu dítěte, na něž se setkání zaměřuje. Žádejte je, aby nejdříve uvedli pozitiva – věci, které dotyčné dítě umí a které se třídě líbí a také to, jak to vypadá, když se dítěti ve středu zájmu daří. V dalším kroku se zeptáte třídy na to, co jim připadá těžko snesitelné, na věci, které podle nich připadají těžko zvladatelné jemu a na to, jak to vypadá, když se dítěti nedaří.
- Když je pohled žáků na dítě v centru zájmu kompletní, moderátor shromáždění postoupí k obecnější diskusi o přátelství. Otázky, které lze použít: Kdo je v kruzích tvých vztahů? Jak by ses cítil, kdyby...? Jak by ses choval, kdyby...? Jak pomoci...?
- Teď je scéna připravena na to, aby vedoucí skupiny vybral dobrovolné podporovatele, kteří vytvoří pro dítě kruh přátel (optimální je 6 až 8 členů).

Úvodní setkání kruhu podpory – návrh, jak vést první setkání (str. 40):

Vytváření Kruhů přátel

Metodický průvodce o vzájemné podpoře vrstevníků a inkluzi

Colin Newton a Derek Wilson, Rytmus, 2013

Základní škola Bohumila Hrabala, Praha 8, Zenklova 52

Zenklova 52 / 26, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 266 310 472

Na Korábě 2/350, Praha 8 – Libeň, 180 00, tel./fax: 283 840 435

E-mail: red@zs-bhrabala.cz

Webové stránky: zs-bhrabala.cz

8. Informování rodičů o preventivních aktivitách

- třídní schůzky
- konzultační hodiny
- školní informační nástěnka
- internetové stránky školy: www.zs-bhrabala.cz
- webová žákovská knížka: zs-bhrabala.bakalari.cz
- webové stránky: sites.google.com/zs-bhrabala.cz/prevence/

9. Evaluace preventivního programu

Evaluace Školního preventivního programu není pouze jeho hodnocením, ale slouží také jako základ pro plánování aktivit v rámci prevence na příští školní rok. Součástí evaluace by měly být dvě složky – kvalitativní a kvantitativní – v nich zhodnotíme, zda bylo dosaženo námi zvolených cílů, jsou splněny potřeby a zda budeme v nastaveném dále pokračovat. Evaluace zahrnuje také počty aktivit a účast v nich. Evaluace probíhá průběžně po celý školní rok (zaznamenávány aktivity, průběžná práce a hodnocení TU). ŠMP shromažďuje a zaznamenává výskyt rizikových forem chování, jednání s žáky a rodiči. Na závěr školního roku za přispění TU zpracovává závěrečnou zprávu a hodnocení, které jsou součástí výroční zprávy školy.

10. Seznam příloh

Příloha 1 – Krizový plán školy

Příloha 2 – Školní program proti šikanování

Příloha 3 – Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS

Příloha 4 – Metodické doporučení pro oblast psychické krize a duševního onemocnění žáka

Příloha 5 – aktualizované Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (tabák, tabákové výrobky, výrobky určené ke kouření a nikotinové sáčky)

Vypracoval:

Mgr. Michal Staněk

stanek.michal@zs-bhrabala.cz

OBSAH

1. Základní údaje	1
2. Charakteristika školy	2
3. Informační zdroje – kam se obrátit?	3
4. Analýza současného stavu	4
5. Dlouhodobé cíle	5
5.1 Žáci	5
5.2 Učitelé	5
5.3 Rodiče	6
5.4 Školní metodik prevence	6
6. Krátkodobé cíle	7
6.1 Žáci	7
6.2 Učitelé	7
6.3 Rodiče	7
6.4 Školní metodik prevence	8
7. Vlastní preventivní program	8
7.1 Řízení a realizace preventivních aktivit	8
7.2 Zaměření a cílová populace	8
7.3 Formy a metody práce	8
7.4 Primární prevence v rámci učiva jednotlivých ročníků	9
7.5 Základní oblasti rizikového chování	9
7.5.1 Záškoláctví	10
7.5.2 Školní šikana, kyberšikana a extrémní projevy agrese	10
7.5.3 Rizikové sporty a doprava	11
7.5.4 Prevence projevů extrémismu, rasismu, xenofobie, antisemitismu a příslušnosti k subkulturám	12
7.5.5 Prevence rizik spojených s působením sekt a členství v nich a nových náboženských hnutí	13
7.5.6 Prevence sexuálního rizikového chování a homofobie	14
7.5.7 Prevence v adiktologii (návykové látky, závislostní chování, alkohol, tabák, virtuální drogy, netolismus) ...	15
7.5.8 Prevence poruch příjmu potravy, sebepoškozování	16
7.5.9 Prevence týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, domácí násilí, krizové situace spojené s domácím násilím, syndrom CAN	17
7.5.10 Hazardní hraní	18
7.5.11 Prevence kriminálního chování, vandalismus, krádeže	19
7.6 Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS	19
7.7 Primární prevence v rámci vyučovacího procesu obsažená v ŠVP	20
7.8 Nadstavbové aktivity k primární prevenci rizikového chování	23
7.8.1 Aktivity ve spolupráci s externími subjekty	23
7.8.2 Volnočasové aktivity	23
7.8.3 Jednorázové každoroční akce	23
7.9 Prevence vzniku problémových situací pomocí balintovských skupin	24
7.10 Prevence vzniku problémových situací pomocí tzv. kruhu podpory	25
8. Informování rodičů o preventivních aktivitách	26
9. Evaluace preventivního programu	26
10. Seznam příloh	26